

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 9 września 2026 r.

Stanowisko Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie korekty terytorialnej w systemie kaucyjnym

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) wnosi o wprowadzenie **przejściowego współczynnika korekty terytorialnej dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich**, a także o ochronę tych gmin przed sankcjami za niewykonanie wymaganych poziomów recyklingu w okresie wdrażania systemu kaucyjnego.

Minimalny wymóg jednego punktu odbioru na gminę nie zapewnia rzeczywistej równości dostępu do systemu. W gminach wiejskich, ze względu na rozproszoną zabudowę i duże powierzchnie, jeden punkt nie jest funkcjonalnym odpowiednikiem sieci licznych punktów działających w miastach. Mieszkańcy gmin wiejskich często zwracają opakowania w miastach, do których dojeżdżają do pracy, szkół, usług i na zakupy. W efekcie **masa opakowań zużytych przez mieszkańców gmin wiejskich może być przypisywana gminom miejskim, w których następuje zwrot. Jest to systemowa nierównowaga wynikająca z konstrukcji systemu, a nie z niewykonywania obowiązków przez gminy.**

Dlatego ZGWRP proponuje:

1. **Wprowadzenie przejściowego Współczynnika Korekty Terytorialnej (WKT) na poziomie 1,5 dla gmin wiejskich** – do czasu zebrania pełnych danych o funkcjonowaniu systemu.
2. **Ochronę gmin wiejskich przed sankcjami** za okres przejściowy 2026–2027.
3. **Weryfikację wysokości WKT po pierwszym pełnym roku funkcjonowania systemu** na podstawie rzeczywistych danych operatorów, z uwzględnieniem m.in. liczby punktów odbioru, ich dostępności, powierzchni gmin, liczby miejscowości oraz rzeczywistych przepływów opakowań.

Mechanizm ten nie jest preferencją dla gmin wiejskich, lecz **korektą nierówności wynikającej z terytorialnej organizacji systemu kaucyjnego.**

W załączeniu przekazujemy pełną analizę problemu wraz z uzasadnieniem proponowanego mechanizmu korekty, w tym analizą dostępności punktów odbioru, przepływów mieszkańców i opakowań oraz propozycją sposobu weryfikacji współczynnika na podstawie rzeczywistych danych z funkcjonowania systemu.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej oczekuje podjęcia pilnych prac nad takim rozwiązaniem przed rozpoczęciem pełnego rozliczania gmin z wymaganych poziomów recyklingu.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Jastrzębski

Załącznik do stanowiska:

Analiza problemu wraz z uzasadnieniem proponowanego mechanizmu korekty...